

Informacja o rynku pracy w czwartym kwartale 2020 roku (dane wstępne)

25.02.2021 r.

Część I. Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności i Bezrobocia rejestrowanego w IV kwartale 2020 r.¹

Na podstawie wyników badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), prezentującego przeciętne wartości w badanym okresie, w IV kwartale 2020 r. w porównaniu z poprzedzającym go kwartałem w populacji osób w wieku 15 lat i więcej zaobserwowano niewielki wzrost liczby pracujących przy jednoczesnym, także niewielkim, zmniejszeniu liczby bezrobotnych. Wiązało się to z ograniczonymi możliwościami osobistego poszukiwania pracy i gotowości do jej podjęcia w czasie zwiększonych w ostatnim kwartale roku obostrzeń wynikających z walki z pandemią COVID-19. Utrudniona sytuacja na rynku pracy dotknęła głównie osoby młode, w tym w 2020 r. po raz pierwszy wkraczające na rynek pracy: wśród osób do 34 r. życia zanotowano mniejszą niż w III kwartale liczbę aktywnych zawodowo (pracujących i bezrobotnych - przy czym spadek dotyczył obu tych populacji) oraz większą liczbę biernych zawodowo. Z kolei wyniki badania bezrobocia rejestrowanego, przedstawiające dane dla osób w wieku produkcyjnym według stanu w ostatnim dniu okresu, pokazują wzrost liczby bezrobotnych w rejestrach powiatowych urzędów pracy w porównaniu z III kwartałem. Liczba nowych rejestracji w ciągu IV kwartału 2020 r. była nieco większa niż liczba wyrejestrowanych osób (odwrotnie niż we wcześniejszym kwartale), w tym z uwagi na notowaną zwykle w miesiącach kończących rok mniejszą liczbę wyłączeń z ewidencji, m.in. z powodu braku prac sezonowych w rolnictwie i budownictwie.

Ponadto na podstawie wyników BAEL w IV kwartale 2020 r. odnotowano ponowne nasilenie w stosunku do poprzedniego kwartału zjawisk zaobserwowanych w pierwszym okresie epidemii, charakterystycznych dla populacji pracujących, takich jak zwiększone absencje i częstsza praca z domu.

56,5%

Współczynnik aktywności zawodowej (wg BAEL)

Wyniki badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL) prezentującego dane przeciętne dla kwartału wskazują, że osoby aktywne zawodowo stanowiły w IV kwartale 2020 r. 56,5% ludności w wieku 15 lat i więcej. Wskaźnik ten w porównaniu z III kwartałem 2020 r. utrzymał się na zbliżonym poziomie (wzrost o 0,1 p. proc.), natomiast w odniesieniu do IV kwartału 2019 r. zwiększył się o 0,5 p. proc.

Współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na podobnym poziomie w porównaniu z poprzednim kwartałem, natomiast zwiększył się w stosunku do sytuacji sprzed roku

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według BAEL²

W IV kwartale 2020 r. liczba ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej wyniosła 17086 tys. osób, z tego: 16555 tys. to pracujący i 531 tys. - bezrobotni. Populacja biernych zawodowo w analogicznej grupie wieku liczyła 13170 tys.

Zbiorowość aktywnych zawodowo utrzymała się na zbliżonym poziomie w porównaniu z poprzednim kwartałem i zwiększyła w stosunku do IV kwartału 2019 r. (o 133 tys., tj. o 0,8%).

W przypadku biernych zawodowo dla całej populacji w wieku 15 lat i więcej zmiany w liczbie w skali kwartału również były niewielkie, a w przeciągu roku populacja ta zmniejszyła się o 143 tys. osób, tj. o 1,1%.

¹ Porównując wyniki różnych badań należy mieć na uwadze populacje jakich dotyczą, różnic w definicjach, a także okresu odniesienia. W przypadku analizy wyników z badań reprezentacyjnych, takich jak BAEL, dodatkowo należy uwzględnić możliwy błąd losowy, który zawsze dotyczy oszacowań uzyskiwanych z takich badań. W związku z tym, z dużą ostrożnością należy interpretować zmiany, zwłaszcza niewielkie lub dotyczące mało licznych populacji, które mogą mieścić się w granicach błędu losowego. Patrz: Zeszyt metodologiczny. Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/zasady-metodyczne-rocznik-pracy/zeszyt-metodologiczny-badanie-aktywnosci-ekonomicznej-ludnosci,3,1.html>

² Dotyczy osób w prywatnych gospodarstwach domowych. Podstawowe informacje nt. populacji objętej badaniem oraz zastosowanych definicji dostępne są w opracowaniach wymienionych na końcu niniejszej notatki.

Odmienne kształtowała się jednak sytuacja osób do 24 r. życia, bowiem w tym przypadku liczba biernych zawodowo zwiększyła się zarówno w skali kwartału, jak i roku (odpowiednio o 26 tys., tj. o 1,1% i o 98 tys., tj. o 4,3%).

Wskaźnik określający relację liczby osób niepracujących (bezrobotnych i biernych zawodowo w wieku 15 lat i więcej) do liczby osób pracujących zmniejszył się w stosunku do obu porównywanych okresów.

W IV kwartale 2020 r. na 1000 osób pracujących przypadało 828 osób bez pracy (w III kwartale 2020 r. i w IV kwartale 2019 r. odpowiednio: 833 i 838 osób).

Wykres 1. Współczynnik aktywności zawodowej dla osób w wieku 15 lat i więcej

54,7%

Wskaźnik zatrudnienia
(wg BAEL)

Osoby pracujące stanowiły w IV kwartale 2020 r. 54,7% ludności w wieku 15 lat i więcej. W porównaniu z III kwartałem 2020 r. wskaźnik ten pozostał na zbliżonym poziomie (wzrost o 0,1 p. proc.), natomiast w ujęciu IV kwartał 2020 r. do IV kwartału 2019 r. - zwiększył się o 0,3 p. proc.

Relacja liczby osób niepracujących przypadających na 1000 osób pracujących zmniejszyła się w stosunku do poprzedniego okresu, jak i analogicznego kwartału 2019 r.

Wskaźnik zatrudnienia utrzymał się na zbliżonym poziomie w skali kwartału, natomiast zwiększył się w porównaniu z IV kwartałem 2019 r.

Pracujący w wieku 15 lat i więcej według BAEL

W IV kwartale 2020 r. populacja pracujących w wieku 15 lat i więcej liczyła 16555 tys. i zwiększyła się względem poprzedniego kwartału, jak i w porównaniu z IV kwartałem 2019 r. odpowiednio o 43 tys., tj. o 0,3% i o 88 tys., tj. 0,5%.

Uwzględniając podział według płci, w skali kwartału liczba pracujących zwiększyła się tylko wśród kobiet (o 43 tys., tj. o 0,6%), pozostała zaś na tym samym poziomie wśród mężczyzn. W ciągu roku liczba pracujących wzrosła również tylko wśród kobiet, ale w większym stopniu niż w skali kwartału (wzrost o 110 tys., tj. 1,5%), natomiast wśród mężczyzn nastąpił spadek o 23 tys., tj. 0,3%. Jednak mimo tych zmian nadal wśród ogółu pracujących przeważają mężczyźni – w IV kwartale 2020 r. ich udział w tej grupie wyniósł 55,3%.

Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania zwiększenie populacji pracujących dotyczyło mieszkańców wsi – w ujęciu kwartalnym wyniosło ono 44 tys., tj. 0,7%, a w ujęciu rocznym 111 tys., tj. 1,7%. Wśród mieszkańców miast liczebność pracujących pozostała na tym samym poziomie w porównaniu do poprzedniego kwartału, ale zmniejszyła się w odniesieniu do sytuacji sprzed roku (o 23 tys., tj. o 0,2%).

W porównaniu do III kwartału 2020 r. obserwowany wzrost liczby pracujących dotyczył przede wszystkim osób powyżej 35 roku życia, największy w grupie 45-54 lata (o 55 tys.). Natomiast wśród osób w wieku 15-24 lata oraz 25-34 lata odnotowano spadek liczby pracujących odpowiednio o 41 tys. i 11 tys.

Biorąc pod uwagę rodzaj wykonywanej działalności, liczba pracujących w odniesieniu do III kwartału 2020 r. zwiększyła się głównie w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (o 38 tys.), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (36 tys.) oraz w rolnictwie indywidualnym (o 26 tys.). Największy spadek dotyczył natomiast działalności związanej z zakwaterowaniem i gastronomią (o 27 tys.), administracją publiczną (o 25 tys.) oraz informacją i komunikacją (o 19 tys.).

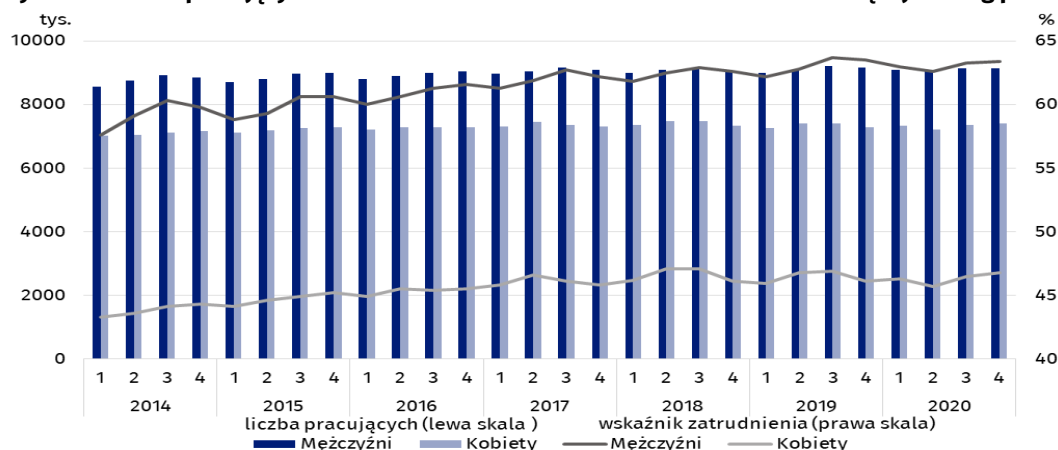
Zarówno liczba pracujących, jak i wskaźnik zatrudnienia nadal są wyraźnie wyższe w populacji mężczyzn niż wśród kobiet

Wskaźnik zatrudnienia wyznaczony dla populacji osób w wieku 15 lat i więcej wyniósł w analizowanym okresie 54,7% i utrzymał się na podobnym poziomie w porównaniu z poprzednim kwartałem (wzrost o 0,1 p. proc.), zaś w skali roku odnotowano wzrost o 0,3 p. proc.

Wart odnotowania jest spadek poziomu wskaźnika zatrudnienia obserwowany wśród najmłodszych uczestników rynku pracy (będący efektem zmniejszenia liczebności tej grupy pracujących). Wśród osób w wieku 15 – 24 lata wskaźnik zatrudnienia zmniejszył się zarówno w odniesieniu do III kwartału 2020 r., jak i w stosunku do analogicznego okresu 2019 r. - odpowiednio o 1,0 p. proc. oraz o 5,3 p. proc. W pozostałych kategoriach wieku wskaźnik ten albo nie uległ zmianie, albo wzrósł.

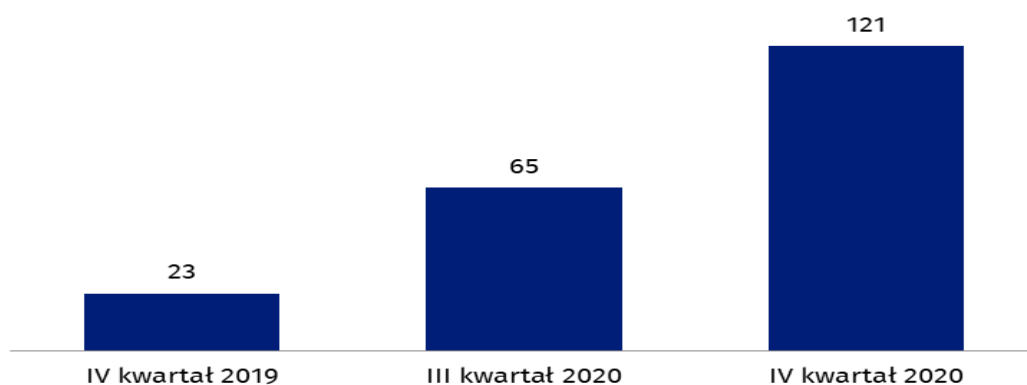
W IV kwartale 2020 r. nadal wyraźnie wyższy wskaźnik zatrudnienia odnotowano wśród mężczyzn (odpowiednio 63,4% wobec 46,8% dla kobiet).

Wykres 2. Liczba pracujących i wskaźnik zatrudnienia dla osób w wieku 15 lat i więcej według płci

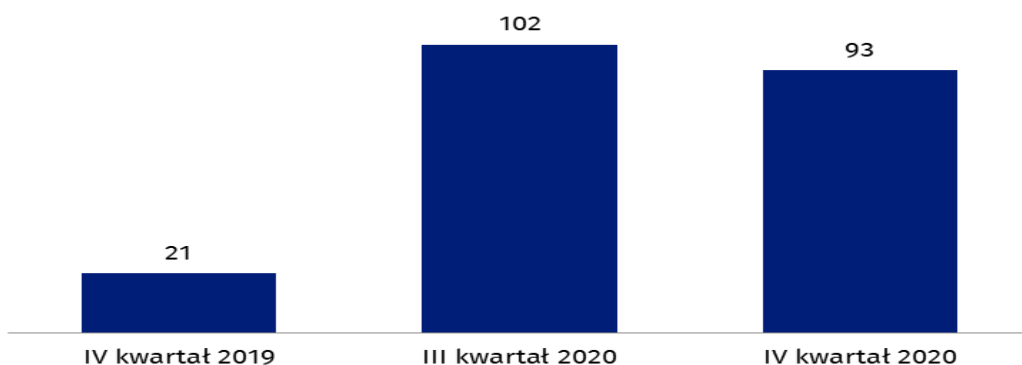
W IV kwartale 2020 r. 1211 tys. osób posiadało pracę, ale jej nie wykonywało w badanym tygodniu, co stanowiło 7,3% ogółu pracujących (analogiczne zbiorowości w poprzednim kwartale oraz przed rokiem liczyły odpowiednio: 1555 tys., tj. 9,4% oraz 951 tys. osób, tj. 5,8%). W ramach tej zbiorowości aż 323 tys. (tj. 26,7%) wskazało, że miało to bezpośredni związek z pandemią COVID-19 (w poprzednim kwartale było to „tylko” 97 tys. osób, co stanowiło 6,2% wszystkich osób niewykonyjących pracy w badanym tygodniu). Szczególnie istotną grupą są tu osoby, które miały przerwę w działalności zakładu pracy – w IV kwartale 2020 było ich 121 tys. (z czego dla 100 tys. przerwa ta związana była bezpośrednio z pandemią COVID-19). W stosunku do sytuacji zaobserwowanej w poprzednim kwartale odnotowano znaczący wzrost liczebności grupy pracujących niewykonyjących pracy z tego powodu (w III kw. 2020 r. było to 65 tys., z czego dla 36 tys. przerwa ta była bezpośrednio związana z pandemią).

Wykres 3. Pracujący, którzy w badanym tygodniu nie wykonywali pracy z powodu przerwy w działalności zakładu pracy (w tysiącach)

W IV kwartale 2020 r. liczebność populacji osób pracujących w badanym tygodniu krócej niż zwykle w pracy głównej z przyczyn związanych z zakładem pracy pozostała nadal na dość wysokim poziomie. W omawianym okresie populacja ta liczyła 93 tys. osób i nieznacznie zmniejszyła się w stosunku do poprzedniego kwartału, natomiast była znacznie większa w odniesieniu do IV kwartału 2019 r. W ramach opisywanej zbiorowości w IV kwartale 2020 r. 80 tys. osób (tj. 86,0%) wskazało, że sytuacja ta miała bezpośredni związek z pandemią COVID-19 podczas, gdy w III kwartale 2020 r. było to 76 tys. osób (tj. 74,5%).

Wykres 4. Pracujący, którzy w badanym tygodniu pracowali krócej niż zwykle z powodów związanych z zakładem pracy (w tysiącach)

Wpływ pandemii COVID-19 widoczny był nadal w danych odnoszących się do miejsca wykonywania pracy. W IV kwartale 2020 r. liczba osób zwykle wykonujących swoją pracę w domu wyniosła 1609 tys. (co stanowiło 9,7% wszystkich pracujących) i zwiększyła się w stosunku do III kwartału 2020 r., jak i do analogicznego okresu 2019 r. odpowiednio o 478 tys. osób i o 902 tys. osób. W IV kwartale 2020 r. wśród tej zbiorowości 1038 tys. osób (tj. 64,5%) pracowało w domu z powodu sytuacji związanej z pandemią COVID-19 (spośród nich 1009 tys. osób wykonywało swoje obowiązki zawodowe w formie pracy zdalnej).

3,1%

Stopa bezrobocia (wg BAEL)

Osoby bezrobotne stanowiły w IV kwartale 2020 r. 3,1% ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej. Natężenie bezrobocia zmniejszyło się w porównaniu z III kwartałem 2020 r. o 0,2 p. proc., ale zwiększyło się w odniesieniu do IV kwartału 2019 r. - o 0,2 p. proc.

Stopa bezrobocia wg BAEL zmniejszyła się w porównaniu z poprzednim kwartałem, ale zwiększyła się w ujęciu rocznym

Bezrobotni według BAEL

W IV kwartale 2020 r. zbiorowość bezrobotnych liczyła 531 tys. i zmniejszyła się w stosunku do poprzedniego kwartału (o 30 tys., tj. o 5,3%), natomiast zwiększyła się w porównaniu z IV kwartałem 2019 r. (o 45 tys., tj. o 9,3%).

W porównaniu z poprzednim kwartałem spadek liczby bezrobotnych odnotowano wyłącznie wśród kobiet - o 37 tys., tj. o 13,3%, przy nieznacznym wzroście liczebności bezrobotnych mężczyzn (o 6 tys., tj., o 2,1%). W odniesieniu do IV kwartału 2019 r. wśród mężczyzn liczba bezrobotnych wzrosła o 43 tys., tj. o 17,4%, a wśród kobiet pozostała na zbliżonym poziomie. Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania, spadek liczby bezrobotnych w porównaniu z III kwartałem 2020 r. rozłożył się w miarę równomiernie wśród mieszkańców wsi (o 17 tys.), jak i miast (o 13 tys.), a w odniesieniu do sytuacji sprzed roku znacznie większy wzrost liczby bezrobotnych obserwowano na wsi (o 39 tys.) niż w miastach (o 6 tys.).

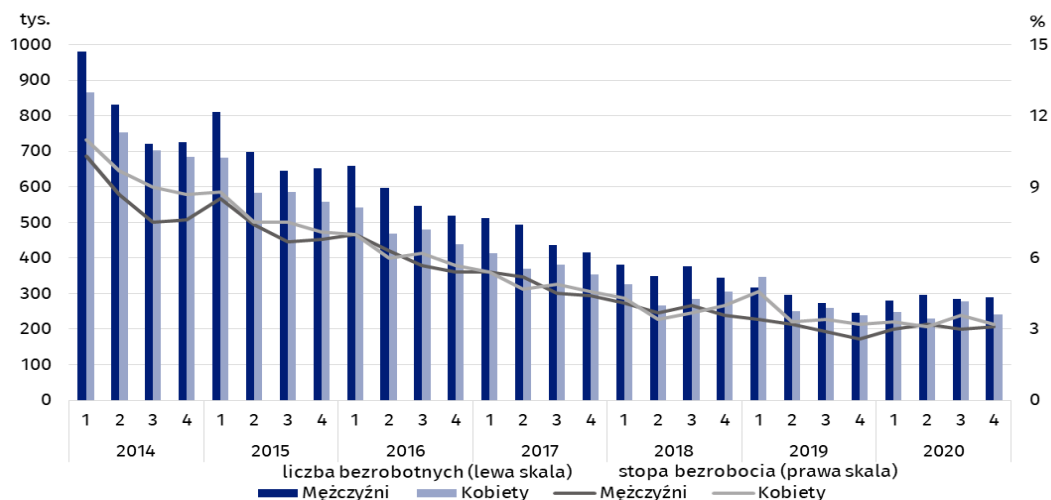
Stopa bezrobocia zmniejszyła się w stosunku do III kwartału 2020 r. (o 0,2 p. proc.), zaś zwiększyła w odniesieniu do IV kwartału 2019 r. (o 0,2 p. proc.). W IV kwartale 2020 r. stopa bezrobocia mężczyzn ukształtowała się na nieco niższym poziomie niż dla kobiet (odpowiednio 3,1% wobec 3,2%), biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania stopa bezrobocia była niższa wśród mieszkańców miast niż wsi (odpowiednio 3,0% wobec 3,2%).

Stopa bezrobocia wg BAEL była niższa w populacji mężczyzn niż kobiet

Zbiorowością, która w największym stopniu odczuła skutki zachodzących zmian były (podobnie jak w przypadku wskaźnika zatrudnienia) osoby najmłodsze. Wśród osób w wieku 15 - 24 lata stopa bezrobocia wzrosła zarówno w odniesieniu do poprzedniego kwartału, jak i w szczególności w stosunku do IV kwartału 2019 r. (odpowiednio o 0,3 p. proc. oraz o 4,9 p. proc.).

W przypadku pozostałych grup wieku nie odnotowano tak wyraźnych zmian w poziomie stopy bezrobocia.

Wykres 5. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia według płci

W IV kwartale 2020 r. wśród osób bezrobotnych poprzednio pracujących, 116 tys. osób (29,5%) jako przyczynę zaprzestania ostatnio wykonywanej pracy podało sytuację spowodowaną pandemią COVID-19 (w poprzednim kwartale było to 107 tys., tj. 26,6%). Z tej grupy:

- 63 tys. osób (54,3%) jako bezpośredni powód zakończenia pracy podało likwidację zakładu lub stanowiska pracy, 18 tys., tj. 15,5% zwolnienie z innych przyczyn, 17 tys. (14,7%) zakończenie pracy na czas określony/dorywczej/sezonowej, a 18 tys. (15,5%) wskazało na inne powody związane z pandemią COVID-19,
- 50 tys. (43,1%) posiadało staż pracy do 1 roku włącznie,
- 106 tys. (91,4%) wykonywało pracę jako pracownik najemny.

6,2%
Stopa bezrobocia rejestrowanego

Osoby bezrobotne zarejestrowane w urzędach pracy³ w końcu grudnia 2020 r. stanowiły 6,2% cywilnej ludności aktywnej zawodowo. Stopa bezrobocia rejestrowanego wzrosła o 0,1 p. proc. w porównaniu z końcem września 2020 r. oraz o 1,0 p. proc. w odniesieniu do analogicznego okresu 2019 r.

Stopa bezrobocia rejestrowanego była wyższa w porównaniu z końcem września 2020 r.

Bezrobotni zarejestrowani w powiatowych urzędach pracy oraz zgłoszone do PUP oferty pracy i zwolnienia grupowe

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy wyniosła w końcu grudnia 2020 r. 1046,4 tys. (w tym 561,6 tys. stanowiły kobiety) i była wyższa od zanotowanej w końcu września 2020 r. o 22,7 tys. (tj. o 2,2%) oraz wyższa o 180,1 tys. (tj. o 20,8%) w porównaniu z końcem grudnia 2019 r.

W końcu grudnia 2020 r. w porównaniu z końcem września 2020 r. zaobserwowano wzrost liczby bezrobotnych mężczyzn i kobiet odpowiednio o: 14,0 tys. osób (tj. o 3,0%) oraz o 8,7 tys. (tj. o 1,6%). Również w stosunku do grudnia 2019 r. wzrosła zbiorowość bezrobotnych mężczyzn i kobiet zarejestrowanych w urzędach pracy odpowiednio o: 97,9 tys. osób (tj. o 25,3%) oraz 82,2 tys. (tj. o 17,1%).

Liczba nowych rejestracji wyniosła w IV kwartale 2020 r. 317,6 tys. osób i była niższa od zanotowanej w III kwartale 2020 r. o 24,3 tys. osób (tj. o 7,1%) oraz niższa o 59,9 tys. osób (tj. o 15,9%) w porównaniu z IV kwartałem 2019 r. Mniej o 4,4 tys. (tj. o 23,1%) niż III kwartale 2020 r. zarejestrowano osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy, ale więcej o 1,2 tys. (tj. o 8,7%) niż w analogicznym okresie 2019 r.

W IV kwartale 2020 r. w urzędach pracy zarejestrowało się mniej bezrobotnych niż w III kwartale 2020 r. i jednocześnie mniej bezrobotnych wyrejestrowało się z ewidencji urzędów pracy

³ Informacje o źródłach danych dot. bezrobocia i różnicach metodologicznych badań dostępne są na stronie internetowej GUS pod adresem <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/zasady-metodyczne-rocznik-pracy/jak-liczymy-bezrobocie,2,1.html>

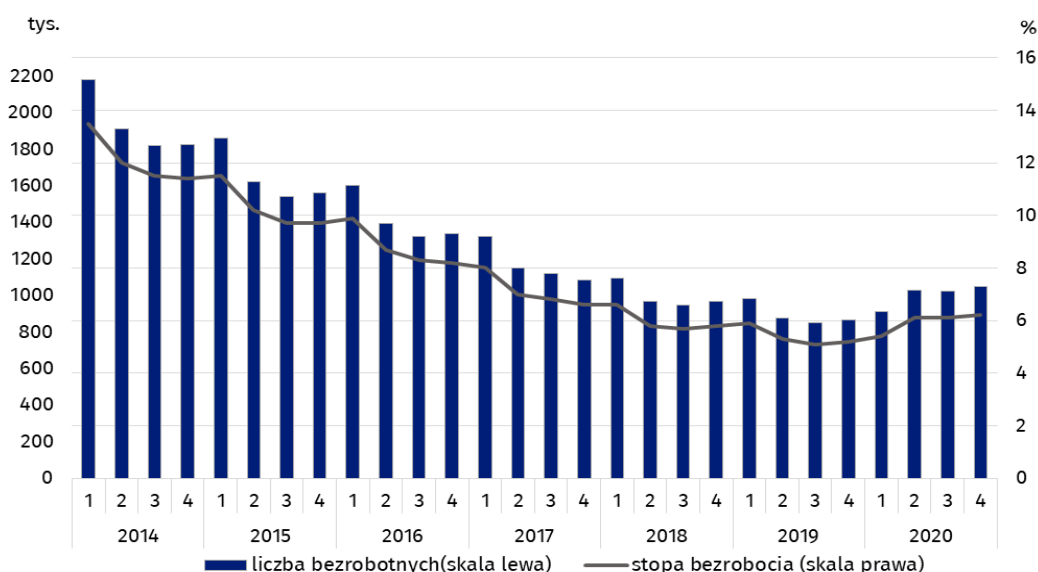
W IV kwartale 2020 r. z ewidencji bezrobotnych wyrejestrowało się 294,9 tys. osób, o 49,8 tys. (tj. o 14,4%) mniej niż w III kwartale 2020 r. i mniej o 67,3 tys. (tj. o 18,6%) w porównaniu z analogicznym okresem 2019 r. W IV kwartale 2020 r. pracę podjęło 195,4 tys. bezrobotnych, z powodu rozpoczęcia stażu i szkolenia wyrejestrowało się 18,7 tys. osób, a 28,1 tys. bezrobotnych nie potwierdziło gotowości do podjęcia pracy, 11,9 tys. dobrowolnie zrezygnowało ze statusu bezrobotnych (przed rokiem odpowiednio: 193,6 tys. osób podjęło pracę, 18,2 tys. rozpoczęło szkolenie i staż, nie potwierdziło gotowości do pracy – 73,1 tys. bezrobotnych, a 25,1 tys. dobrowolnie zrezygnowało ze statusu bezrobotnego).

Do urzędów pracy w ciągu IV kwartału 2020 r. zgłoszono 263,4 tys. wolnych miejsc pracy, tj. o 16,1% mniej niż w III kwartale 2020 r. i mniej o 6,1% mniej w porównaniu z analogicznym okresem 2019 r.

W końcu IV kwartału 2020 r. 252 zakłady zadeklarowały zwolnienie 29,3 tys. pracowników, w tym 4,5 tys. osób z sektora publicznego (w końcu III kwartału 2020 r. odpowiednio: 338 zakładów, 35,8 tys. pracowników, w tym 3,9 tys. z sektora publicznego; natomiast w końcu IV kwartału 2019 r. – 121 zakładów, 18,5 tys. pracowników, w tym 2,2 tys. z sektora publicznego).

Wykres 6. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia rejestrowanego

Stan w końcu kwartału

43,5%
 Udział osób biernych zawodowo wśród ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej

Osoby biernie zawodowo stanowiły w IV kwartale 2020 r. 43,5% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej. Odsetek ten był nieco niższy w odniesieniu do sytuacji obserwowanej w poprzednim kwartale, jak również w stosunku do analogicznego okresu 2019 r. (odpowiednio spadek o 0,1 p. proc. i o 0,5 p. proc.).

Odsetek osób biernych zawodowo wśród ludności w wieku 15 lat i więcej zmniejszył się w stosunku do poprzedniego kwartału, jak również w ujęciu rocznym

Osoby biernie zawodowo

W IV kwartale 2020 r. populacja osób biernych zawodowo liczyła 13170 tys. i ukształtowała się na poziomie nieco niższym względem III kwartału 2020 r. (spadek o 22 tys., tj. o 0,2%) i IV kwartału 2019 r. (spadek o 143 tys., tj. o 1,1%).

W skali roku spadek liczebności tej grupy zanotowano przede wszystkim wśród kobiet (o 112 tys., tj. o 1,4%), wśród mężczyzn był on znacznie mniejszy (o 31 tys., tj. o 0,6%). Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania zmniejszenie populacji biernych zawodowo wystąpiło przede wszystkim wśród mieszkańców wsi (o 117 tys., tj. o 2,2%), wśród mieszkańców miast było dużo niższe (o 26 tys., tj. o 0,3%).

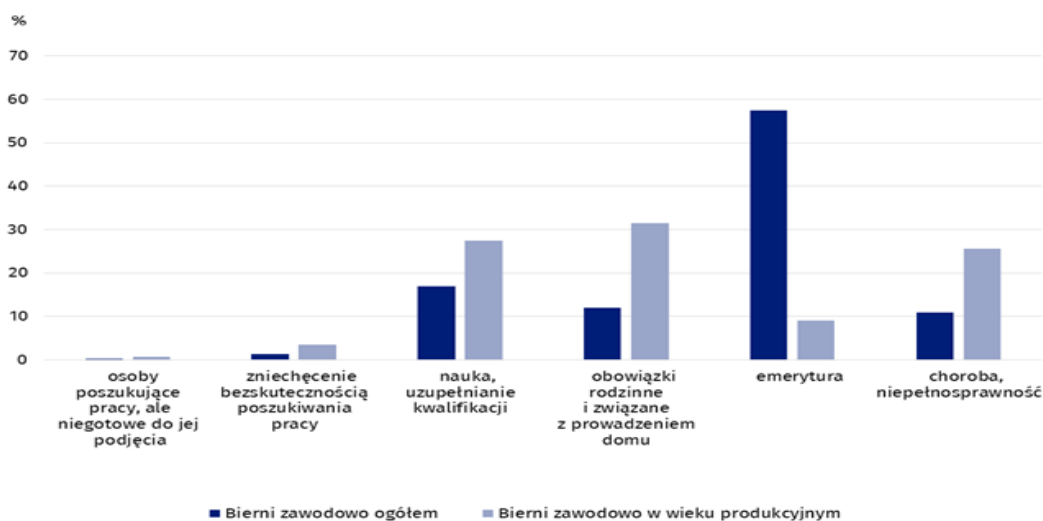
W skali roku na rynku pracy zaktywizowało się więcej kobiet niż mężczyzn

W IV kwartale 2020 r. struktura biernych zawodowo według płci była podobna jak w III kwartale 2020 r.: kobiety stanowiły 62,0% ogółu biernych zawodowo (w IV kwartale 2019 r. odsetek ten był nieco wyższy i wynosił 62,2%).

Populacja biernych zawodowo jest specyficzną, jeżeli chodzi o zasoby dla rynku pracy. W ramach tej zbiorowości znajdują się bowiem zarówno osoby, które jeszcze nie weszły na rynek pracy (w tym większość uczącej się młodzieży), osoby, które już definitywnie z rynku pracy odszły albo nigdy na rynek pracy nie trafią (część emerytów, rencistów, osoby utrzymujące się z innych źródeł niż praca), ale też osoby, które weszły na rynek pracy, potem częściowo się zdezaktywizowały i po przerwie na ten rynek pracy zechcą powrócić.

W IV kwartale 2020 r. wśród ogółu osób biernych zawodowo zdecydowaną większość stanowili emeryci (57,4%), a drugą w kolejności grupą byli uczniowie i studenci (16,9%). Natomiast w przypadku osób biernych zawodowo w wieku produkcyjnym najczęstszymi przyczynami bierności były: obowiązki rodzinne (31,5%), nauka i podnoszenie kwalifikacji (27,4%) oraz choroba, niepełnosprawność (25,6%).

Wykres 7. Odsetek biernych zawodowo w IV kwartale 2020 r. według wybranych przyczyn dla zbiorowości ogółem oraz dla osób w wieku produkcyjnym

W kontekście obecnej sytuacji, w zbiorowości biernych zawodowo 195 tys. osób wskazało, że podana przez nich przyczyna nieposzukiwania pracy miała bezpośredni związek z pandemią COVID-19. Spośród tej grupy najczęściej wymieniano przyczynę „inne powody”, w tym osobiste lub rodzinne - dotyczyło to 50 tys. osób (tj. 25,6%), kolejne 49 tys. osób jako powód nieposzukiwania pracy podało opiekę nad dzieckiem lub inną osobą wymagającą opieki, 38 tys. osób było przekonanych, że w związku z sytuacją związaną z pandemią nie znajdą odpowiedniej pracy, 27 tys. osób uznało, że z tego powodu wyczerpali możliwości znalezienia pracy (te dwie ostatnie kategorie stanowią łącznie zbiorowość tzw. zniechęconych bezskutecznością poszukiwania pracy).

Opisując sytuację osób „bez pracy” należy analizować nie tylko zbiorowość osób bezrobotnych, ale także osób biernych zawodowo. Do biernych zaliczane są bowiem także osoby będące na pograniczu bierności zawodowej i bezrobocia, które czasowo nie spełniają któregoś z warunków zaliczenia ich w statystyce do grona bezrobotnych (aktywne poszukiwanie pracy, gotowość do podjęcia zatrudnienia lub podjęcia własnej działalności gospodarczej), ale jednak osoby te chcą wejść/powrócić na rynek pracy. Informacje o liczebności takich zbiorowości i ich charakterystyce demograficzno-społecznej są prezentowane regularnie przez GUS, ale z reguły w szerszych opracowaniach niż informacja sygnałna. Kontynuujemy prezentację tych danych w niniejszej notatce, z uwagi na pandemię i jej wpływ na rynek pracy, powodujące nietypowe, czasem wymuszone sytuacją zachowania respondentów (np. konieczność pozostania w domu i rezygnacja z aktywnego poszukiwania pracy w związku z koniecznością opieki nad dziećmi). Zbiorowości te zostały omówione i zaprezentowane w II części notatki, nawiązującej do danych opublikowanych przez Eurostat.

Część II. Dodatkowe wskaźniki opisujące zmiany na rynku pracy

W związku z sytuacją związaną z pandemią COVID-19 począwszy od lipca 2020 r. Eurostat po uzgodnieniu z Krajami Członkowskimi publikuje⁴ zestaw dodatkowych, kwartalnych wskaźników bazujących na danych pochodzących z badania BAEL (angielska nazwa Labour Force Survey/LFS). Sytuacja na rynku pracy w okresie pandemii jest w dużej mierze związana z wprowadzeniem w całej UE środków mających na celu zahamowanie rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-CoV-2 oraz ochronę rynku pracy. Z tego powodu jest nieco nietypowa i trudna do scharakteryzowania standardowymi wskaźnikami. Zwłaszcza w pierwszej fazie kryzysu, środki wdrażane przez rządy poszczególnych krajów, mające na celu ograniczenie utraty zatrudnienia, prowadziły raczej do czasowej nieobecności w pracy niż do zwolnień, z kolei osoby bez pracy nie mogą szukać zatrudnienia lub mają ograniczone możliwości jego poszukiwania z powodu wdrożonych obostrzeń, a zatem nie mogą zostać zaliczone do bezrobotnych zgodnie z koncepcją Międzynarodowej Organizacji Pracy stosowaną w BAEL (LFS).

Dodatkowe wskaźniki odnoszą się do zbiorowości osób w wieku 20 – 64 lata i obejmują przede wszystkim:

- niewykorzystane potencjalne zasoby pracy,
- nieobecności w pracy z podziałem na przyczyny,
- indeks liczby wszystkich godzin faktycznie przepracowanych w głównym miejscu pracy.

Poniższa część informacji sygnalnej zawiera analogiczne dane dotyczące Polski, odnoszące się do IV kwartału 2020 r. i okresów wcześniejszych.

Wskaźnik niewykorzystanych potencjalnych zasobów pracy

Wskaźnik niewykorzystanych potencjalnych zasobów pracy obejmuje bezrobotnych oraz osoby znajdujące się na pograniczu pomiędzy pracą a bezrobociem oraz bezrobociem a biernością zawodową.

Uwzględniane są tutaj osoby:

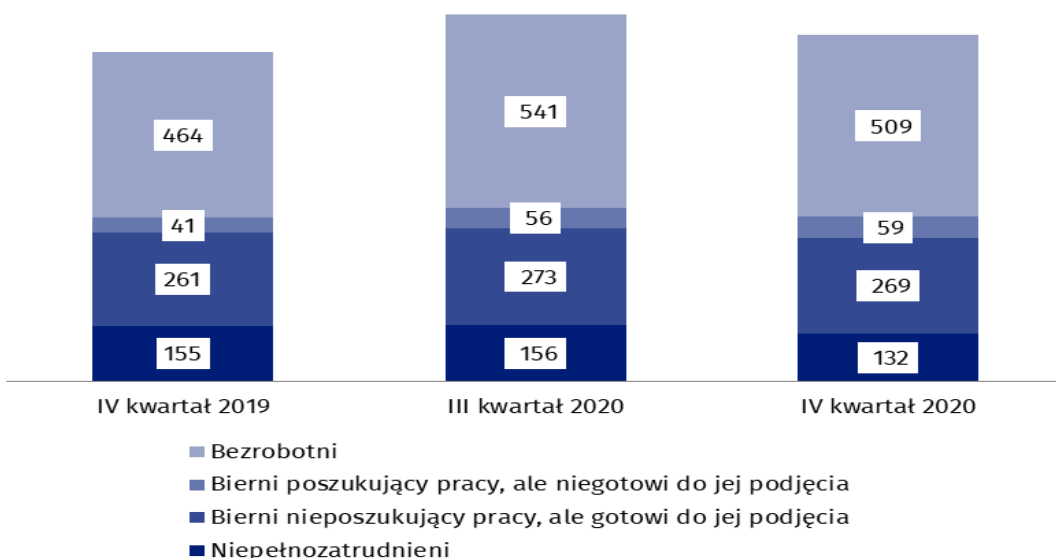
- bezrobotne,
- bierne zawodowo poszukujące pracy, ale niegotowe do jej podjęcia,
- bierne zawodowo nieposzukujące pracy, ale gotowe do jej podjęcia,
- niepełnozatrudnione, przez co należy rozumieć osoby pracujące w niepełnym wymiarze czasu, które mogłyby i chcą pracować w większym wymiarze niż obecnie (tu liczy się przede wszystkim niewykorzystany czas, który osoby chciałyby przeznaczyć na pracę zawodową).

Dane zaprezentowano dla populacji w wieku 20-64 lata, tak jak prezentuje to Eurostat.

Jak wspomniano powyżej, wskaźniki te nie są nowe, są publikowane przez Eurostat i GUS od wielu lat, ale w obecnej sytuacji mogą w większym stopniu przyczynić się do lepszego uchwycenia sytuacji na rynku pracy w okresie pandemii.

⁴ publikacje w wersji angielskiej dostępne są pod adresem <https://ec.europa.eu/eurostat/news>

Wykres 8. Niewykorzystane potencjalne zasoby pracy w wieku 20-64 lata (w tysiącach)

W IV kwartale 2020 r. zbiorowość stanowiąca niewykorzystane potencjalne zasoby pracy liczyła łącznie 969 tys. osób i zmniejszyła się w porównaniu z poprzednim kwartałem o 57 tys., tj. o 5,6%, natomiast w stosunku do sytuacji sprzed roku zwiększyła się o 48 tys., tj. o 5,2%. Oprócz bezrobotnych najliczniejszą grupę w omawianej zbiorowości stanowiły osoby biernie zawodowo nieposzukujące pracy, ale gotowe do jej podjęcia - w IV kwartale 2020 r. było ich 269 tys. Liczebność tej populacji nie zmieniła się istotnie w porównaniu do obu analizowanych okresów.

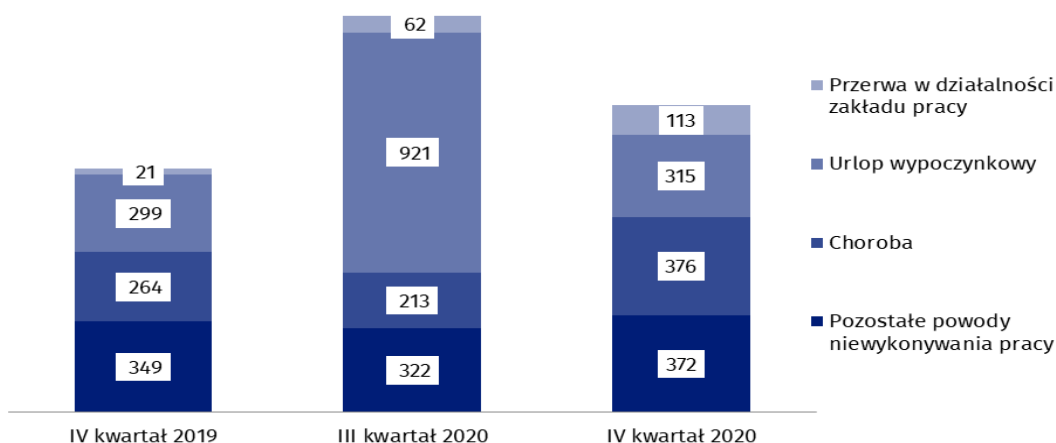
Mniej liczną grupą były osoby pracujące w niepełnym wymiarze czasu, które mogłyby, i chciałyby pracować w większym wymiarze niż obecnie - liczyła ona 132 tys. (156 tys. w III kwartale 2020 r. i 155 tys. w IV kwartale 2019 r.).

Najmniejszą zbiorowość stanowiły osoby biernie zawodowo, które poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia (w IV kwartale 2020 r. - 59 tys. osób, porównywalnie do zanotowanej liczby w poprzednim kwartale, ale więcej o 18 tys. niż w analogicznym okresie 2019 r.).

Absencje w pracy

W badaniu aktywności ekonomicznej ludności w zbiorowości pracujących - oprócz osób, które w badanym tygodniu przynajmniej przez godzinę wykonywały pracę przynoszącą zarobek lub dochód bądź pomagały nieodpłatnie w rodzinnej działalności gospodarczej - uwzględniane są również osoby, które posiadają pracę, ale w badanym tygodniu z różnych przyczyn jej nie wykonywały. Analiza przyczyn niewykonywania pracy daje pełniejszy obraz aktualnej sytuacji na rynku pracy i potencjalnych kierunków zmian, które mogą następować w kolejnych kwartałach.

Wykres 9. Absencje w pracy według głównej przyczyny niewykonywania pracy w badanym tygodniu (w tysiącach)

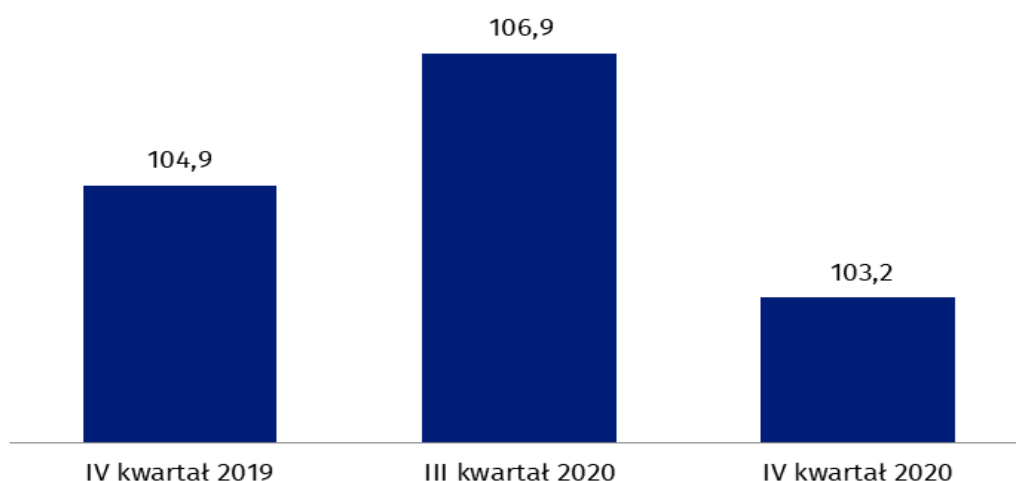
W IV kwartale 2020 r. zbiorowość osób w wieku 20-64 lata, które posiadały pracę, ale w badanym tygodniu jej nie wykonywały, liczyła 1176 tys. osób i zmniejszyła się w porównaniu z III kwartałem 2020 r. o 343 tys., natomiast zwiększyła o 243 tys. w porównaniu z analogicznym okresem 2019 r.).

Liczba osób pracujących, które posiadały pracę, ale w badanym tygodniu jej nie wykonywały z powodu przerwy w działalności zakładu pracy wyniosła 113 tys. i zwiększyła się prawie dwukrotnie w porównaniu z III kwartałem 2020 r. (o 51 tys.), jak również w jeszcze większym stopniu w porównaniu do IV kwartału 2019 r. (wzrost o 92 tys.).

Indeks liczby wszystkich godzin faktycznie przepracowanych w głównym miejscu pracy

Punktem odniesienia dla indeksu liczby wszystkich godzin faktycznie przepracowanych w głównym miejscu pracy jest sytuacja z 2006 r., czyli sprzed kryzysu gospodarczego z 2008 r. (2006=100). Na poziom całkowitej liczby faktycznie przepracowanych godzin wpływa łączna liczba osób pracujących oraz liczba godzin przepracowanych przez każdą z tych osób.

Wykres 10. Indeks liczby wszystkich godzin faktycznie przepracowanych w głównym miejscu pracy w odniesieniu do stanu z 2006 r. (2006=100)

W IV kwartale 2020 r. indeks godzin faktycznie przepracowanych w głównym miejscu pracy był niższy niż w III kwartale 2020 r., jak i w IV kwartale 2019 r. W stosunku do wyjściowego punktu odniesienia (danych z 2006 r.) omawiany wskaźnik był większy o 3,2 p. proc., natomiast zmniejszył się w porównaniu z III kwartałem 2020 r. - o 3,7 p. proc., jak również w odniesieniu do IV kwartału 2019 r. - spadek o 1,7 p. proc.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych z wykorzystaniem danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Tablica 1. Aktywność zawodowa

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019	2020			
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał	+/- w porównaniu z		
				IV kwartał 2019	III kwartał 2020	w %
1. Współczynniki aktywności zawodowej						
OGÓŁEM	56,1	56,0	56,4	56,5	0,5	0,1
mężczyźni	64,9	65,2	65,3	65,4	0,2	0,1
kobiety	48,0	47,6	48,3	48,4	0,8	0,1
Miasta	56,3	56,2	56,3	56,3	0,1	0,0
Wieś	55,7	55,7	56,6	56,7	1,0	0,1
z tego:						
ludność w gospodarstwach domowych z użytkownikiem indywidualnego gospodarstwa rolnego	67,6	68,0	69,3	69,0	1,0	-0,3
ludność bezrolna	50,6	50,6	51,8	51,8	1,2	0,0
Z ogółem w wieku:						
15–24 lata	34,7	34,9	31,8	30,7	-4,2	-1,1
25–34	84,5	84,2	84,4	84,3	0,1	-0,1
35–44	87,2	87,4	87,8	88,1	0,7	0,3
45–59/64	73,6	74,9	77,3	78,1	3,2	0,8
60/65 lat i więcej	8,1	7,9	8,7	8,8	0,9	0,1
w wieku:						
produkcyjnym (18–59/64) ^a	76,6	77,2	77,9	78,1	0,9	0,2
poprodukcyjnym (60/65 i więcej) ^b	8,1	7,9	8,7	8,8	0,9	0,1
20–24	60,8	61,1	56,6	54,7	-6,4	-1,9
20–64	75,0	75,5	76,5	76,7	1,2	0,2
55–64	50,4	51,0	54,0	55,1	4,1	1,1
15–64 lata (wiek produkcyjny według definicji Eurostat)	70,7	71,1	71,4	71,7	0,6	0,3

a 18–59 lat dla kobiet, 18–64 lat dla mężczyzn.

b 60 lat i więcej dla kobiet, 65 lat i więcej dla mężczyzn.

Tablica 1. Aktywność zawodowa (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019	2020			
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał	+/- w porównaniu z		
				IV kwartał 2019	III kwartał 2020	w %
1. Współczynniki aktywności zawodowej (dok.)						
Według województw:						
dolnośląskie	57,5	57,0	58,4	57,3	0,3	-1,1
kujawsko-pomorskie	54,4	54,5	55,0	55,2	0,7	0,2
lubelskie	54,5	54,3	54,8	54,8	0,5	0,0
lubuskie	54,8	54,3	55,2	54,8	0,5	-0,4
łódzkie	57,5	56,1	56,0	57,1	1,0	1,1
małopolskie	54,9	55,6	57,0	58,3	2,7	1,3
mazowieckie	60,3	60,8	60,1	59,8	-1,0	-0,3
opolskie	55,9	54,6	55,0	55,6	1,0	0,6
podkarpackie	55,4	54,4	54,5	53,9	-0,5	-0,6
podlaskie	55,0	55,7	55,8	55,6	-0,1	-0,2
pomorskie	58,0	58,8	58,2	58,8	0,0	0,6
śląskie	52,3	52,3	52,5	53,6	1,3	1,1
świętokrzyskie	52,7	53,5	55,7	55,1	1,6	-0,6
warmińsko-mazurskie	51,9	52,8	53,4	54,3	1,5	0,9
wielkopolskie	58,7	58,3	58,6	57,3	-1,0	-1,3
zachodniopomorskie	55,2	53,3	54,9	54,3	1,0	-0,6
Według poziomu wykształcenia:						
wyższe	80,7	80,0	80,2	80,0	0,0	-0,2
policealne i średnie zawodowe	62,0	61,2	60,7	60,4	-0,8	-0,3
średnie ogólnokształcące	51,4	52,3	51,5	52,2	-0,1	0,7
zasadnicze zawodowe ^a	56,4	55,4	54,8	55,3	-0,1	0,5
gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	16,2	16,5	17,2	17,1	0,6	-0,1
Osoby niepełnosprawne						
OGÓŁEM	17,2	16,8	18,3	17,9	1,1	-0,4
mężczyźni	18,9	17,2	19,7	18,6	1,4	-1,1
kobiety	15,5	16,3	16,8	17,2	0,9	0,4
Miasta	19,1	18,5	19,7	18,6	0,1	-1,1
Wieś	14,2	14,1	16,0	16,6	2,5	0,6

^a Od III kw. 2020 r. łącznie z zasadniczym branżowym.

Tablica 2. Popyt na pracę

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019	2020			
	IV kwartał		III kwartał	IV kwartał	IV kwartał	III kwartał
	w tysiącach				2019=100	2020=100
1. Pracujący						
OGÓŁEM	16409	16467	16512	16555	100,5	100,3
mężczyźni	9087	9171	9148	9148	99,7	100,0
kobiety	7322	7297	7364	7407	101,5	100,6
Miasta	9926	9902	9880	9879	99,8	100,0
Wieś	6483	6565	6632	6676	101,7	100,7
Według sektorów ekonomicznych ^a :						
rolniczy	1557	1504	1582	1605	106,7	101,5
przemysłowy	5278	5266	5188	5178	98,3	99,8
usługowy	9488	9592	9642	9666	100,8	100,2
Według sektorów własności:						
publiczny	3869	3873	3930	3960	102,2	100,8
prywatny	12540	12594	12582	12595	100,0	100,1
w tym:						
pracujący w indywidualnych gospodarstwach rolnych	1378	1330	1395	1421	106,8	101,9
Według statusu zatrudnienia:						
pracownicy najemni	13057	13190	13111	13099*	99,3	99,9
pracodawcy i pracujący na własny rachunek	2970	2918	3048	3082*	105,6	101,1
pomagający bezpłatnie członkowie rodzin	382	360	353	374*	103,9	105,9
Pracownicy najemni według rodzaju umowy o pracę:						
na czas nieokreślony	10003	10465	10713	10765*	102,9	100,5
na czas określony	3054	2725	2398	2334*	85,7	97,3

^a Dane nie obejmują nieustalonego rodzaju działalności.

*Dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.

Tablica 2. Popyt na pracę (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019	2020			
	IV kwartał		III kwartał	IV kwartał	IV kwartał	III kwartał
	w tysiącach				2019=100	2020=100
1. Pracujący (dok.)						
Pracujący w więcej niż jednym miejscu pracy	831	817	765	763	93,4	99,7
Pracujący poszukujący innej pracy niż obecnie wykonywana	205	189	129	118	62,4	91,5
w tym z przyczyn:						
obawa przed utratą obecnej pracy	15	9	.	16	177,8	.
poszukiwanie lepszych warunków finansowych	116	95	67	59	62,1	88,1
Osoby niepełnosprawne						
OGÓŁEM	491	469	528	516	110,0	97,7
mężczyźni	272	238	280	255	107,1	91,1
kobiety	219	231	248	261	113,0	105,2
Miasta	334	312	351	329	105,4	93,7
Wieś	157	156	178	187	119,9	105,1
2. Tygodniowy czas pracy	w godzinach					
Przeciętna liczba godzin pracowanych w pracy głównej i dodatkowej	38,5	38,3	40,8	38,2	99,7	93,6
mężczyźni	40,0	39,8	42,3	39,5	99,2	93,4
kobiety	36,6	36,6	38,8	36,7	100,3	94,6
Przeciętna liczba godzin pracowanych w pracy głównej	37,8	37,6	40,0	37,6	100,0	94,0
według statusu zatrudnienia:						
pracownicy najemni	37,5	37,3	39,3	37,4	100,3	95,2
pracodawcy i pracujący na własny rachunek	39,6	39,5	43,0	38,9	98,5	90,5
pomagający bezpłatnie członkowie rodzin	33,3	33,4	37,9	32,8	98,2	86,5
3. Wolne miejsca pracy^a	w tysiącach					
OGÓŁEM	322,6	280,6	313,8	263,4	93,9	83,9
w sektorze publicznym	19,4	17,4	30,8	17,7	101,3	57,2
w sektorze prywatnym	303,2	263,2	283,0	245,8	93,4	86,9

a Oferty zgłoszone do urzędów pracy w okresie kwartału; dane Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii.

Tablica 2. Popyt na pracę (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019	2020			
	IV kwartał		III kwartał	IV kwartał	+/- w porównaniu z	
	w %				IV kwartałem 2019	III kwartałem 2020
4. Wskaźniki zatrudnienia						
OGÓŁEM	54,0	54,4	54,6	54,7	0,3	0,1
mężczyźni	62,6	63,5	63,3	63,4	-0,1	0,1
kobiety	46,1	46,1	46,5	46,8	0,7	0,3
Miasta	54,3	54,6	54,5	54,6	0,0	0,1
Wieś	53,4	54,1	54,6	54,9	0,8	0,3
z tego:						
ludność w gospodarstwach domowych z użytkownikiem indywidualnego gospodarstwa rolnego	66,1	67,1	67,7	67,4	0,3	-0,3
ludność bezrolna	47,9	48,8	49,6	49,9	1,1	0,3
Z ogółem w wieku:						
15-24 lata	30,4	32,1	27,8	26,8	-5,3	-1,0
25-34	81,2	81,5	80,9	81,5	0,0	0,6
35-44	84,9	85,5	85,8	86,0	0,5	0,2
45-59/64	71,3	73,1	75,6	76,5	3,4	0,9
60/65 lat i więcej	8,0	7,8	8,7	8,7	0,9	0,0
w wieku:						
produkcyjnym (18-59/64) ^a	73,6	74,9	75,2	75,6	0,7	0,4
poprodukcyjnym (60/65 i więcej) ^b	8,0	7,8	8,7	8,7	0,9	0,0
20-24	53,4	56,8	49,9	48,0	-8,8	-1,9
20-64	72,1	73,4	74,0	74,4	1,0	0,4
55-64	49,0	49,9	53,0	53,9	4,0	0,9
15-64 lata (wiek produkcyjny według definicji Eurostat)	67,3	68,5	69,0	69,4	0,9	0,4

a 18-59 lat dla kobiet, 18-64 lata dla mężczyzn.

b 60 lat i więcej dla kobiet, 65 lat i więcej dla mężczyzn.

Tablica 2. Popyt na pracę (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019	2020			
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał	+/- w porównaniu z		
				IV kwartałem 2019	III kwartałem 2020	w %
4. Wskaźniki zatrudnienia (dok.)						
dolnośląskie	55,2	55,2	56,6	55,3	0,1	-1,3
kujawsko-pomorskie	52,0	52,5	53,1	53,9	1,4	0,8
lubelskie	51,5	51,6	51,6	52,1	0,5	0,5
lubuskie	53,2	53,2	53,9	53,6	0,4	-0,3
łódzkie	55,2	54,7	53,7	55,2	0,5	1,5
małopolskie	52,7	54,5	55,1	56,9	2,4	1,8
mazowieckie	58,0	59,2	58,2	58,0	-1,2	-0,2
opolskie	54,0	52,5	52,9	54,1	1,6	1,2
podkarpackie	52,2	51,9	52,3	51,1	-0,8	-1,2
podlaskie	53,3	54,0	54,1	54,0	0,0	-0,1
pomorskie	56,4	57,6	56,5	56,8	-0,8	0,3
śląskie	50,8	51,1	51,2	51,9	0,8	0,7
świętokrzyskie	50,2	52,0	52,9	52,7	0,7	-0,2
warmińsko-mazurskie	49,2	51,4	51,9	53,0	1,6	1,1
wielkopolskie	57,0	56,9	57,4	56,2	-0,7	-1,2
zachodniopomorskie	53,5	51,7	53,0	52,3	0,6	-0,7
Według poziomu wykształcenia:						
wyższe	79,4	78,7	78,4	78,4	-0,3	0,0
policealne i średnie zawodowe	59,4	59,5	58,8	58,5	-1,0	-0,3
średnie ogólnokształcące	48,9	50,2	48,9	49,7	-0,5	0,8
zasadnicze zawodowe ^a	53,6	53,5	52,9	53,3	-0,2	0,4
gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	14,5	15,3	15,9	15,8	0,5	-0,1
Osoby niepełnosprawne						
OGÓŁEM	15,9	15,6	17,5	17,0	1,4	-0,5
mężczyźni	17,4	15,7	18,8	17,5	1,8	-1,3
kobiety	14,5	15,5	16,3	16,6	1,1	0,3
Miasta	17,5	17,0	18,8	17,8	0,8	-1,0
Wieś	13,4	13,4	15,5	15,9	2,5	0,4

^a Od III kw. 2020 r. łącznie z zasadniczym branżowym.

Tablica 3. Bezrobocie^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019	2020			
	IV kwartał		III kwartał	IV kwartał	IV kwartał	III kwartał
	w tysiącach				2019=100	2020=100
1. Bezrobotni						
OGÓŁEM	649	486	561	531	109,3	94,7
mężczyźni	344	247	284	290	117,4	102,1
kobiety	305	239	278	241	100,8	86,7
Miasta	362	302	321	308	102,0	96,0
Wieś	287	184	240	223	121,2	92,9
Według metod poszukiwania pracy						
poprzez biuro pracy	394	289	336	326	112,8	97,0
zamieszczanie, odpowiadanie na ogłoszenia	236	181	245	229	126,5	93,5
poprzez krewnych i znajomych	435	321	367	348	108,4	94,8
bezpośrednio w zakładzie pracy	332	232	288	244	105,2	84,7
podjęcie starań o zorganizowanie własnego miejsca pracy	12	23	17	19	82,6	111,8
Według czasu poszukiwania pracy						
6 miesięcy i mniej	426	333	419	346	103,9	82,6
7–12	94	80	78	103	128,8	132,1
13 miesięcy i więcej	130	74	65	82	110,8	126,2
Przeciętny czas poszukiwania pracy	w miesiącach					
OGÓŁEM	9,5	7,4*	6,4	7,7	104,1	120,3
mężczyźni	9,6	7,3*	6,8	7,5	104,1	110,3
kobiety	9,4	7,6*	6,0	7,8	102,6	130,0
Z ogółem:	w tysiącach					
oczekujący na rozpoczęcie pracy	35	38	37	33	86,8	89,2
zarejestrowani w urzędzie pracy jako bezrobotni ^b	359	186	246	218	117,2	88,6
w tym:						
pobierający zasiłek dla bezrobotnych	53	49	74	60	122,4	81,1
Osoby niepełnosprawne						
OGÓŁEM	40	36	23	25	69,4	108,7
mężczyźni	24	23	14	16	69,6	114,3
kobiety	16	13
Miasta	31	28	16	16	57,1	100,0
Wieś	8	9

^a Według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności.

^b W związku ze zmianą metodologii pozyskiwania informacji dot. osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy jako bezrobotni, dane nie są w pełni porównywalne z wynikami sprzed I kwartału 2019 r.

*Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.

Tablica 3. Bezrobocie^a (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019	2020			
	IV kwartał		III kwartał	IV kwartał	IV kwartał	III kwartał
	w tysiącach				IV kwartał 2019=100	III kwartał 2020=100
2. Źródła rekrutacji bezrobotnych						
Stracili pracę						
ogółem	196	157	234	237	151,0	101,3
mężczyźni	109	88	134	140	159,1	104,5
kobiety	87	70	100	97	138,6	97,0
Zrezygnowali z pracy						
ogółem	73	59	49	36	61,0	73,5
mężczyźni	45	32	32	21	65,6	65,6
kobiety	27	27	17	15	55,6	88,2
Powracają do pracy po przerwie (reaktywizujący się)						
ogółem	255	183	169	167	91,3	98,8
mężczyźni	122	81	64	79	97,5	123,4
kobiety	132	102	105	88	86,3	83,8
Podjmują pracę po raz pierwszy (aktywizujący się)						
ogółem	127	87	110	91	104,6	82,7
w tym absolwenci	74	57	69	59	103,5	85,5
mężczyźni	68	46	54	50	108,7	92,6
kobiety	59	41	56	40	97,6	71,4
3. Bezrobotni uprzednio pracujący						
Ogółem	441	346	402	393	113,6	97,8
w tym:						
Według sektorów ekonomicznych ostatniego miejsca pracy ^b :						
rolniczy	27	14	.	11	78,6	.
przemysłowy	171	117	138	148	126,5	107,2
usługowy	238	207	247	226	109,2	91,5
w tym:						
edukacja	14	13	16	13	100,0	81,3
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	19	17	20	19	111,8	95,0
Według sektorów własności:						
publiczny	61	52	46	56	107,7	121,7
prywatny	380	294	356	337	114,6	94,7

^a Według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności.

^b Bez osób, które mają przerwę w pracy 8 lat lub dłużej.

Tablica 3. Bezrobocie^a (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019	2020			
	IV kwartał		III kwartał	IV kwartał	+/- w porównaniu z	
					IV kwartałem 2019	III kwartałem 2020
	w %					
4. Stopa bezrobocia						
OGÓŁEM	3,8	2,9	3,3	3,1	0,2	-0,2
mężczyźni	3,6	2,6	3,0	3,1	0,5	0,1
kobiety	4,0	3,2	3,6	3,2	0,0	-0,4
Miasta	3,5	3,0	3,1	3,0	0,0	-0,1
Wieś	4,2	2,7	3,5	3,2	0,5	-0,3
z tego:						
ludność w gospodarstwach domowych z użytkownikiem indywidualnego gospodarstwa rolnego	2,2	1,3	2,3	2,2	0,9	-0,1
ludność bezrolna	5,4	3,5	4,1	3,8	0,3	-0,3
Z ogółem w wieku:						
15-24 lat	12,4	7,9	12,5	12,8	4,9	0,3
25-34	3,9	3,2	4,2	3,3	0,1	-0,9
35-44	2,7	2,2	2,3	2,4	0,2	0,1
45 lat i więcej	3,0	2,3	2,0	2,1	-0,2	0,1
w wieku:						
produkcyjnym (18-59/64) ^b	3,9	2,9	3,4	3,2	0,3	-0,2
poprodukcyjnym (60/65 i więcej) ^c	0,8	0,9	.	1,4	0,5	.
20-24	12,2	7,0	11,9	12,1	5,1	0,2
20-64	3,8	2,8	3,3	3,1	0,3	-0,2
55-64	2,9	2,2	1,8	2,2	0,0	0,4
15-64 lata (wiek produkcyjny wg definicji Eurostat)	3,9	2,9	3,3	3,2	0,3	-0,1

^a Według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności.

^b 18-59 lat dla kobiet, 18-64 lat dla mężczyzn.

^c 60 lat i więcej dla kobiet, 65 lat i więcej dla mężczyzn.

Tablica 3. Bezrobocie^a (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019	2020			
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał	+/- w porównaniu z		
				IV kwartałem 2019	III kwartałem 2020	
				w %		
4. Stopa bezrobocia (dok.)						
Według województw:						
dolnośląskie	4,0	3,2	3,0	3,4	0,2	0,4
kujawsko-pomorskie	4,4	3,6	3,4	2,2	-1,4	-1,2
lubelskie	5,6	4,9	5,8	4,8	-0,1	-1,0
lubuskie	3,0	2,1	2,3	.	.	.
łódzkie	4,0	2,4	4,1	3,4	1,0	-0,7
małopolskie	4,1	2,0	3,3	2,4	0,4	-0,9
mazowieckie	3,7	2,7	3,2	3,0	0,3	-0,2
opolskie	3,4	4,3	3,7	2,7	-1,6	-1,0
podkarpackie	5,8	4,5	4,0	5,0	0,5	1,0
podlaskie	3,0	3,0	3,0	2,8	-0,2	-0,2
pomorskie	2,7	2,1	2,8	3,5	1,4	0,7
śląskie	2,9	2,5	2,5	3,2	0,7	0,7
świętokrzyskie	4,7	2,8	5,1	4,2	1,4	-0,9
warmińsko-mazurskie	5,1	2,8	2,9	2,4	-0,4	-0,5
wielkopolskie	3,0	2,4	2,0	1,8	-0,6	-0,2
zachodniopomorskie	3,1	3,0	3,4	3,6	0,6	0,2
Według poziomu wykształcenia:						
wyższe	1,6	1,7	2,2	1,9	0,2	-0,3
policealne i średnie zawodowe	4,0	2,8	3,2	3,1	0,3	-0,1
średnie ogólnokształcące	4,9	4,2	5,1	4,8	0,6	-0,3
zasadnicze zawodowe ^b	5,0	3,3	3,5	3,5	0,2	0,0
gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	10,0	7,4	7,4	7,4	0,0	0,0
Osoby niepełnosprawne						
OGÓŁEM	7,5	7,1	4,2	4,6	-2,5	0,4
mężczyźni	8,1	8,8	4,8	5,9	-2,9	1,1
kobiety	6,8	5,3
Miasta	8,5	8,2	4,4	4,6	-3,6	0,2
Wieś	4,8	5,5

^a Według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności.

^b Od III kwartału 2020 r. łącznie z zasadniczym branżowym.

Tablica 4. Bezrobocie rejestrowane^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019	2020			
	IV kwartał		III kwartał	IV kwartał	IV kwartał	III kwartał
	w tysiącach				2019=100	2020=100
1. Bezrobotni stan w końcu kwartału						
OGÓŁEM	968,9	866,4	1023,7	1046,4	120,8	102,2
mężczyźni	426,2	387,0	470,8	484,8	125,3	103,0
kobiety	542,6	479,4	552,9	561,6	117,1	101,6
Osoby niepełnosprawne						
OGÓŁEM	61,1	57,5	56,3	55,7	96,9	98,8
mężczyźni	33,0	31,7	31,1	30,7	96,7	98,7
kobiety	28,1	25,7	25,2	25,0	97,0	99,0
2. Płynność bezrobotnych w okresie kwartału						
Napływ (nowo zarejestrowani)						
ogółem	422,7	377,5	341,9	317,6	84,1	92,9
mężczyźni	215,0	192,2	160,6	159,3	82,9	99,2
kobiety	207,7	185,3	181,4	158,3	85,5	87,3
z ogółem zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy						
	13,2	13,4	18,9	14,5	108,7	76,9
mężczyźni	5,9	5,8	8,2	6,6	114,2	80,4
kobiety	7,3	7,6	10,7	7,9	104,6	74,2
dotychczas niepracujący	55,5	48,2	49,0	40,7	84,5	83,2
mężczyźni	26,6	22,9	23,0	19,8	86,7	86,2
kobiety	28,9	25,4	26,0	20,9	82,5	80,6
powracający do rejestracji	351,5	311,2	258,8	248,7	79,9	96,1
mężczyźni	180,5	160,3	122,0	126,0	78,6	103,2
kobiety	171,0	150,9	136,7	122,7	81,3	89,7
Odływ (wyrejestrowani)						
ogółem	401,2	362,3	344,7	294,9	81,4	85,6
mężczyźni	195,6	173,0	165,2	145,3	84,0	87,9
kobiety	205,6	189,2	179,5	149,7	79,1	83,4
z ogółem:						
bezrobotni, którzy podjęli pracę						
	219,4	193,6	222,9	195,4	100,9	87,7
mężczyźni	99,5	85,9	104,6	93,2	108,5	89,1
kobiety	119,9	107,7	118,3	102,2	94,9	86,4
3. Stopa bezrobocia stan w końcu kwartału	w %					
OGÓŁEM	5,8	5,2	6,1	6,2	.	.

^a Dane Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii.

Tablica 5. Ludność bierna zawodowo^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019	2020			
	IV kwartał		III kwartał	IV kwartał	IV kwartał	III kwartał
	w tysiącach				2019=100	2020=100
1. Bierni zawodowo						
OGÓŁEM	13353	13313	13192	13170	98,9	99,8
mężczyźni	5094	5033	5014	5002	99,4	99,8
kobiety	8259	8280	8178	8168	98,6	99,9
Miasta	7976	7937	7917	7911	99,7	99,9
Wieś	5377	5376	5275	5259	97,8	99,7
Z ogółem w wieku:						
15–24 lat	2361	2277	2349	2375	104,3	101,1
25–34	791	778	749	749	96,3	100,0
35–44	717	710	692	678	95,5	98,0
45–59/64	2134	2015	1822	1753	87,0	96,2
60/65 lat i więcej	7349	7534	7580	7615	101,1	100,5
w wieku:						
przedprodukcyjnym (15–17)	984	965	970	979	101,5	100,9
produkcyjnym (18–59/64) ^b	5020	4814	4642	4576	95,1	98,6
poprodukcyjnym (60/65 i więcej) ^c	7349	7534	7580	7615	101,1	100,5
20–24	758	717	779	808	112,7	103,7
20–64	5541	5355	5105	5029	93,9	98,5
55–64	2504	2405	2206	2136	88,8	96,8
15–64 lata (wiek produkcyjny według definicji Eurostat)	7145	6914	6675	6597	95,4	98,8
Wybrane przyczyny bierności zawodowej						
osoby poszukujące pracy, ale niegotowe do jej podjęcia w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym	35	41	27	33	80,5	122,2
zniechęcenie bezskutecznością poszukiwania pracy	253	178	165	177	99,4	107,3

a Według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności.

b 18–59 lat dla kobiet, 18–64 lat dla mężczyzn.

c 60 lat i więcej dla kobiet, 65 lat i więcej dla mężczyzn.

Tablica 5. Ludność bierna zawodowo^a (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019	2020			
	IV kwartał		III kwartał	IV kwartał	IV kwartał	III kwartał
	w tysiącach				2019=100	2020=100
Wybrane przyczyny bierności zawodowej (dok.)						
nauka, uzupełnianie kwalifikacji	2210	2109	2145	2230	105,7	104,0
obowiązki rodzinne i związane z prowadzeniem domu	1822	1822	1717	1583	86,9	92,2
emerytura	7262	7479	7533	7563	101,1	100,4
choroba, niepełnosprawność	1594	1527	1435	1433	93,8	99,9
Według poziomu wykształcenia:						
wyższe	1419	1516	1550	1573	103,8	101,5
policealne i średnie zawodowe	2793	2847	2935	2982	104,7	101,6
średnie ogólnokształcące	1446	1420	1460	1420	100,0	97,3
zasadnicze zawodowe ^b	3241	3201	3192	3145	98,3	98,5
gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	4455	4328	4053	4050	93,6	99,9
Osoby niepełnosprawne						
OGÓŁEM	2549	2502	2464	2489	99,5	101,0
mężczyźni	1268	1253	1198	1185	94,6	98,9
kobiety	1280	1249	1266	1304	104,4	103,0
Miasta	1543	1499	1496	1506	100,5	100,7
Wieś	1006	1003	968	983	98,0	101,5
2. Liczba niepracujących^c na 1000 osób pracujących	w osobach					
OGÓŁEM	853	838	833	828	.	.
mężczyźni	598	576	579	578	.	.
kobiety	1170	1167	1148	1135	.	.
Miasta	840	832	834	832	.	.
Wieś	874	847	832	821	.	.

a Według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności.

b Od III kwartału 2020 r. łącznie z zasadniczym branżowym.

c łącznie z bezrobotnymi.

Tablica 6. Zgłoszenia zwolnień z przyczyn dotyczących zakładów pracy (stan w końcu kwartału)^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019	2020			
	IV kwartał		III kwartał	IV kwartał	IV kwartał 2019=100	III kwartał 2020=100
Liczba zakładów	145	121	338	252	208,3	74,6
z tego:						
sektor publiczny	7	5	13	16	320,0	123,1
sektor prywatny	138	116	325	236	203,4	72,6
Liczba osób (w tys.)	19,3	18,5	35,8	29,3	158,6	81,9
z tego:						
sektor publiczny	1,8	2,2	3,9	4,5	205,7	115,0
sektor prywatny	17,5	16,3	31,9	24,8	152,2	77,8

^a Dane Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii.

Objaśnienia znaków umownych:

Kropka (.) oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe.

Znak * oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.

Opracowanie merytoryczne:
Departament Rynku Pracy
Dyrektor Agnieszka Zgierska
Tel: 22 608 30 15

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Banaszek
Tel: 695 255 011

Wydział Współpracy z Mediami

Tel.: 22 608 34 91, 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

[@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)

[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

Powiązane opracowania

[Zeszyt metodologiczny. Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności](#)

[Aktywność ekonomiczna ludności Polski - publikacja kwartalna](#)

[Bezrobocie rejestrowane - publikacja kwartalna](#)

[Inne opracowania zawierające wyniki tych badań: \[stat.gov.pl\]\(http://stat.gov.pl\) → \[Obszary tematyczne\]\(#\) → \[Rynek pracy\]\(#\)](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Dziedzinowe Bazy Wiedzy - Rynek pracy](#)

[Strateg](#) → [Obszary tematyczne](#) → [Rynek pracy](#)

[Bank Danych Lokalnych](#) → [Rynek pracy](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Aktywność ekonomiczna](#)

[Pracujący wg BAEL, NSP2002 i NSP2011](#)

[Bezrobotni wg BAEL, NSP2002 i NSP2011](#)

[Bezrobotni zarejestrowani](#)

[Oferta pracy](#)